

assaig
XAVIER ALIAGA

Gustau Muñoz (València, 1951) és un dels intel·lectuals més destacables de les darreres dècades. Economista de formació, agitador cultural i escriptor, persona compromesa i moderada, el seu pensament s'ha espargit a través de nombrosos llibres i articles. Un volum recent, 'Corrent de fons', arreplega amb voluntat unitària alguns d'aquests textos esparsos.

Gustau Muñoz, la mirada crítica i assenyada

Corrents de fons

GUSTAU MUÑOZ

Lletra Impresa
Gandia, 2019
Assaig, 253 pàgines

Sempre que es publica un recull d'articles, cal preguntar-se per la pertinència i la utilitat de veure editats textos que ja han estat prèviament publicats. En el cas que ens ocupa, l'edició de *Corrents de fons*, els criteris a l'hora de reunir textos de Gustau Muñoz són oportuns i escaients.

De primeres, perquè fins i tot als que som lectors habituals d'aquest pensador ens costa resseguir-li totes les petjades. El llibre, de fet, agrupa articles sobre política, societat i cultura publicats en un bon grapat de publicacions, com ara *L'Espill* —publicació que codirigeix amb Antoni Furió—, *Afers*, *Saó*, *Caràcters* o *L'Avenç*. Però també hi ha una peça curiosa inèdita a casa nostra, l'article "El laberint espanyol" que aparegué a la revista alemanya *Das Argument*. Així mateix, hi ha un grapat de perfils, els enquadrats en la tercera part, anomenada "Contemporanis capitals", que conté textos esparsos en llibres i publicacions. Finalment, hi ha els articles apareguts en l'edició valenciana d'*eldiario.es*.

Tots aquests articles han estat reescrits o adaptats. I fins i tot en alguns casos s'hi afegeixen notes de contextualització o actualització. Es tracta, per tant, d'un volum idoni per presentar el pensament de Gus-

tau Muñoz a un públic generalista, però també resulta profitós per a qui haja seguit la trajectòria assagística del valencià, pel que té de visió global. Perquè, sense arribar a ser una miscel·lània, el llibre abasta gairebé tot el camp d'interessos de l'autor, incloent-hi l'economia. Quasi sempre amb les circumstàncies valencianes ubicades en primer terme, un marc, en tot cas, saludablement desbordat en diferents ocasions.

Allò important és que el lector trobarà, sobretot en el primer bloc, un complet mostrari d'idees i reflexions que, a més de contenir un insubornable esperit crític, ajuden a reflexionar —no és casual que l'epígraf de la primera part siga "Pensar amb perspectiva"— i a entendre millor la realitat. Qüestions explicades amb claredat i precisió, sense giragonses, amb un esperit poc habitual de ponderació.

Això es fa palès a l'hora de defensar, de manera raonada i contextualitzada, sense beateries, el llegat de Joan Fuster. Com ara quan demostra que les tesis econòmiques desenvolupades en *Nosaltres els valencians* mereixien una revisió posterior però eren àmpliament compartides en el moment de ser llançades. O quan revisa el concepte de

teatre
 'La reina de la belleza de Leenane' de Martin McDonagh, dirigida per Julio Manrique

cinema
 El director Thomas Stuber en 'In den Gängen' dota cada imatge d'una dimensió psicològica

Gustau Muñoz

PRATS I CAMPS

Països Catalans amb realisme, sense fer castells en l'aire, amb un escepticisme molt fusterià que ressalta l'asincronia històrica i les dificultats d'articulació fins i tot en el terreny cultural, però sense renunciar a "un nou concepte integrador de la catalanitat". "Mínim comú denominador o concepte fort i de màxims? Ja ho veurem... si hi arribem", apunta enigmàticament.

Ponderació i capacitat d'anàlisi crítica quan parla també de les elits econòmiques i polítiques al País Valencià, dels orígens ideològics del moviment reaccionari valencià o dels potencials econòmics, sovint menystinguts, d'aquest territori. Visió econòmica que no es limita a traçar el "Paisatge després de la batalla", com diu un article en referència a la nefasta gestió del Partit Popular, sinó també a marcar camins i reptes de futur sensats, cosa que no vol dir fàcils. Diagnòstics, sí, però també propostes, quelcom no tan senzill de trobar en l'assaig contemporani.

Pel que fa a la segona part, "la lluita per la cultura", Muñoz combina el comentari cultural, ja siga per parlar de

la trajectòria de la mítica revista *Nueva Cultura*, la trajectòria de la Institució Alfons el Magnànim —sobre la qual s'acaba de publicar un llibre editat per ell— o les traduccions al català de Blasco Ibáñez, entre més, amb aspectes més problemàtics com l'escriptura i l'edició en la nostra llengua. Sempre amb voluntat constructiva, sense amagar ni endolcir els entrebancs però alhora sense menystenir els camins en positiu. Un bloc que conté un text interessant, "Capital mundial de l'antiturisme", que per les derivades econòmiques i socials podria haver encaixat en el bloc anterior.

La part final, l'esmentada dels perfils, conté històries sobre personatges amb molt de pes en la nostra història cultural, però també biografies més ocultes i per això interessants com les del malaguanyat escriptor Josep Bertomeu o l'historiador Ronald Fraser.

Un volum rigorós, amè i esclaridor. Una ploma crítica i assenyada com poques al País Valencià.

@xavialiaga

#Nou Temps

EL PRIMER
 SETMANARI
 EN CATALÀ

EL NOSTRE,
 EL TEU!

www.eltemps.cat

FES-TE'N SUBSCRIPTOR

a subscripcions@eltemps.cat
 o telefona al 902 131 025